

GÜNEYDOĞU
GAZETECİLER
CEMİYETİ

GÜNEYDOĞU GAZETECİLER CEMİYETİ

**“Barış Süreçlerinde Basının
Hafızası:**

Avrupa’dan Bakış” Paneli

SONUÇ BİLDİRGESİ

16 Mayıs 2026

Stockholm / İsveç

GÜNEYDOĞU GAZETECİLER CEMİYETİ (GGC)

“Barış Süreçlerinde Basının Hafızası: Avrupa’dan Bakış” Paneli

SONUÇ BİLDİRGESİ

16 Mayıs 2026 - Stockholm / İsveç

Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti (GGC) tarafından İsveç’in başkenti Stockholm’de düzenlenen “Barış Süreçlerinde Basının Hafızası: Avrupa’dan Bakış” panelinde; Avrupa’da yaşayan Kürt diasporasının sürece dair kaygıları, talepleri, eleştirileri ve önerileri kapsamlı biçimde tartışılmıştır. Panelde söz alan gazeteciler, akademisyenler, siyasetçiler, diaspora temsilcileri ve katılımcılar; mevcut sürecin yalnızca güvenlik eksenli değil, tarihsel, toplumsal ve demokratik boyutlarıyla ele alınması gerektiğini vurgulamıştır.

Panel boyunca dile getirilen ortak görüşler sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler ortaya çıkmıştır:

1. DİASPORANIN PERSPEKTİFİ

Panelde diasporadan söz alan çok sayıda katılımcı, Kürt meselesinin yalnızca bir “silah bırakma” ya da “güvenlik” sorunu olarak ele alınamayacağını ifade etmiştir. Kürt meselesinin tarihsel, siyasal ve toplumsal bir sorun olduğu; kimlik, dil, kültür ve statü talepleri görmezden gelinerek kalıcı çözüm üretilemeyeceği vurgulanmıştır.

2. DİASPORANIN MEVCUT SÜREÇ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ

Panelde diaspora temsilcileri tarafından güçlü biçimde dile getirilen başlıklardan biri sürecin şeffaf yürütülmediği yönündeki eleştiriler olmuştur.

Katılımcılar; toplumun süreç hakkında yeterince bilgilendirilmediğini, kamuoyunun yalnızca sınırlı açıklamalar üzerinden gelişmeleri takip etmek zorunda bırakıldığını ifade etmiştir. Sürecin içeriği, hedefleri ve demokratik kazanımlarının net biçimde ortaya konulmadığı yönünde ciddi kaygılar dile getirilmiştir.

Diaspora temsilcileri, toplumun sürecin öznesi olması gerektiğini, demokratik katılım olmadan yürütülen görüşmelerin toplumsal güven oluşturmamayaacağını belirtmiştir.

3. TEMEL HAKLARDA SOMUT ADIMLAR BEKLENMEKTEDİR

Panel boyunca çok sayıda katılımcı, bugüne kadar Kürtlerin temel hakları konusunda somut ve güven verici adımların atılmadığını ifade etmiştir.

Anadilde eğitim hakkı, Kürtçe'nin kamusal yaşamda kullanılması, kültürel hakların anayasal güvence altına alınması, siyasi tutukluların durumu, kayyum uygulamaları ve demokratik temsil hakkı en fazla dile getirilen başlıklar olmuştur.

Diaspora temsilcileri, somut adımlar atılmadan toplumda güven ortamının oluşamayacağını vurgulamıştır.

4. DİL VE KİMLİK

Panelde özellikle dil ve kimlik meselesi üzerinde yoğun tartışmalar yürütülmüştür.

Katılımcılar, Kürtçe'nin kamusal alanda olmayışının toplumda ciddi kültürel kırılmalara yol açtığını ifade etmiştir. Avrupa diasporasının önemli bir bölümünün kendi dilini diaspora koşullarında korumaya çalıştığı belirtilmiş; buna rağmen Kürtçe'nin eşit bir statüye sahip olmamasının ciddi bir sorun olduğu vurgulanmıştır.

Kürtçe'nin eğitim dili olması, kamusal yaşamda kullanılabilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

5. DİASPORA KÜRTLERİNİN KAYGISI

Panelde birçok diaspora temsilcisi, sürecin büyük ölçüde tek taraflı ilerlediği yönünde kaygılarını dile getirmiştir.

Katılımcılar; silahsızlanma ve çatışmasızlık başlıklarının öne çıkarıldığını ancak Kürtlerin demokratik talepleri konusunda yeterli ilerleme görülmediğini ifade etmiştir. Demokratikleşme, hukuki güvence ve siyasal haklar konusunda somut adımlar atılmadan sürecin toplumsal destek üretmekte zorlanacağı belirtilmiştir.

Siyasi tutuklular, hasta mahpuslar, kayyum uygulamaları ve demokratik alan üzerindeki baskıların sürmesinin toplumsal güveni zedelediği ifade edilmiştir.

6. DİASPORA, KÜRT HAFIZASININ ÖNEMLİ BİR PARÇASI OLARAK GÖRÜLMEKTEDİR

Panelde Kürt diasporasının yalnızca dışarıdan izleyen bir topluluk olmadığı; Kürt dilinin, kültürünün ve toplumsal hafızasının korunmasında önemli rol oynadığı vurgulanmıştır.

Diasporanın özellikle Kürtçe'nin yaşatılması, kültürel çalışmaların sürdürülmesi, demokratik tartışma alanlarının geliştirilmesi ve uluslararası kamuoyu oluşturulması açısından önemli katkılar sunduğu belirtilmiştir.

Ayrıca diasporanın demokratik çözüm sürecine aktif biçimde dahil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

7. MEDYANIN DİLİ VE TUTUMU TOPLUMSAL BARIŞ AÇISINDAN BELİRLEYİCİDİR

Panelde gazeteciler ve medya temsilcileri, çatışmalı dönemlerde medyanın rolünü kapsamlı biçimde değerlendirmiştir.

Katılımcılar; yıllarca kullanılan kutuplaştırıcı, hedef gösterici ve nefret dili üreten yayıncılığın toplumsal yaraları büyüttüğünü ifade etmiştir. Buna karşılık barış gazeteciliğinin güçlendirilmesi gerektiği, medyanın halklar arasında düşmanlık değil diyalog kuran bir rol üstlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Gazetecilerin toplum hafızasını koruyan tanıklar olduğu ve hakikatin görünür kılınmasının demokratik çözüm açısından hayati olduğu vurgulanmıştır.

8. YASAL DÜZENLEME TALEPLERİ

Panel boyunca katılımcılar tarafından mevcut sürecin ilerleyebilmesi için hukuki ve demokratik zeminin güçlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Özellikle diaspora temsilcileri ve konuşmacılar, yalnızca silah bırakma tartışmalarının yeterli olmayacağını; demokratik çözüm için somut yasal düzenlemelerin zorunlu olduğunu ifade etmiştir.

Silah bırakma sürecini düzenleyecek açık, şeffaf ve güvence sağlayan bir çerçeve yasa hazırlanmalıdır. Sürece dahil olanlar için hukuki güvence sağlayacak özel yasa ve geçici yasal düzenlemeler oluşturulmalıdır. Silah bırakan kişiler hakkında gerekli yasal düzenlemelerin hukuki güvence altına alınması sağlanmalıdır. Kürt meselesi yalnızca güvenlik politikaları çerçevesinde değil; demokratik ve siyasal çözüm perspektifiyle ele alınmalıdır. Geçmiş süreçlerde yaşanan güvensizliklerin tekrar etmemesi için yasal düzenlemeler toplumsal mutabakat temelinde hazırlanmalıdır.

9. TOPLUMSAL RIZA VE KAPSAYICI BARIŞ

Panelde, kalıcı bir barışın ancak geniş tabanlı bir toplumsal rıza ve helalleşme ile mümkün olabileceği vurgulanmıştır. Bu rızanın ve inşa edilecek ortak geleceğin, yalnızca Türklerin ve Kürtlerin değil; bu kadim sorunun doğrudan veya dolaylı olarak mağduru olmuş, acısını çekmiş, dertlenmiş ve sorumluluk hissetmiş Türkiye'deki her bir bireyin içine sineceği, vicdanen kabul edeceği adımlarla örülmesi gerektiği ifade edilmiştir. Gerçek bir toplumsal mutabakatın, ancak sorundan etkilenen tüm kesimlerin hassasiyetlerini ve rızasını gözetererek sağlanabileceği ortak kanaat olarak öne çıkmıştır.

10. SONUÇ VE TALEPLER

Panel sonucunda diaspora temsilcileri, gazeteciler ve katılımcılar tarafından aşağıdaki talepler ve öneriler öne çıkmıştır:

1. Kürt meselesi yalnızca güvenlik politikalarıyla değil; demokratik ve siyasal çözüm perspektifiyle ele alınmalıdır.
2. Süreç şeffaf yürütülmeli ve toplum düzenli biçimde bilgilendirilmelidir.
3. Kürtlerin kimliği anayasal güvence altına alınmalıdır.
4. Anadilde eğitim hakkı tanınmalı ve gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
5. Kürtçe'nin kamusal yaşamda kullanılmasının önü açılmalıdır.
6. Silah bırakma sürecine ilişkin yasal düzenlemeler toplumsal güven oluşturacak biçimde hazırlanmalıdır.
7. Kayyum uygulamaları sonlandırılmalı ve halk iradesine saygı gösterilmelidir.
8. Siyasi tutuklular ve hasta mahpuslar konusunda demokratik ve hukuki adımlar atılmalıdır.
9. Barış gazeteciliği anlayışı güçlendirilmeli, nefret dili ve kutuplaştırıcı yayıncılık terk edilmelidir.
10. Diaspora temsilcileri demokratik çözüm tartışmalarının aktif parçası haline getirilmelidir.
11. Geçmişte yaşanan hak ihlalleriyle yüzleşilmeli ve toplumsal hafızayı koruyacak çalışmalar desteklenmelidir.
12. Geçmişte çeşitli siyasi sebeplerle göç etmek zorunda kalmış ve diasporada sürgünde yaşayan insanların yurtlarına geri dönüşleri de süreç kapsamında ele alınmalı ve gerekli hukuki düzenlemeler yapılmalıdır.
13. Kalıcı bir barış için toplumsal rıza öncelenmeli; atılacak adımlar yalnızca Kürtlerin ve Türklerin değil, sorunun mağduru ve dertlisi olan herkesin içine sinmelidir.

Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti olarak; halkların barış içinde, eşit ve özgür bir gelecekte yaşayabilmesi için demokratik diyalogun, hakikatin ve özgür gazeteciliğin yanında olmaya devam edeceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

**GÜNEYDOĞU
GAZETECİLER
CEMİYETİ**